

van deze Fran-
valt weinig aan
in ze vollediger
ter bevordering
gaven wel aan-
staat om in te
eraad gezonden
lekerken geven
oor een enkele

land had echter
venaan moeten
erst de kerken
zelve genoemd

classis, en de
de. Legt men
t eerst de ver-
arna de enkele
dan moet ook
nede genoemd
de classen. Of
cht de classen
de Particuliere
rovincie opge-
enkel met de
met alle De-
de zijn aange-
opende kerk.
beveling ver-
cta van deze

het overzicht
schen, dat de
vincie telkens
ok al moet dan
jven.

deling van de
ssen zijn inge-
en staties
zijn geweest,
olen, de lijst
e geven, ge-
unde Voorloo-
n lijst waaraan
gd een opgave
ie betrekking
en dergelijke
naking komt
tevens bij al
t voorgaande
te mede te
al rapport en
in het Men-
n verwaring
ciecle, waar-
is te vinden.
s zal de druk-
e van letter
voor Emeriti
et natuurlijk
a is voor de
daarenten
in aanneduid
aal zoo groot

Verologie als
e lijstjes van
n dienst zijn,
ie overleden
op elkander
mogen niet
de emeriti
hoven. Het
rdig te zijn,
Hartog, Dr.
Kuyper op
de kerkelijk
amineerden,
des Woords,
noeren; eer
onder het
7 staan, zal
oedigen on-
it toch zoo

ten als offi-
aten wel een
et een eigen
niet alleen
teurs wer-
pgave van
rden toege-

pgaven in
4, kon dan
derde ru-
en Philan-

eerst op-
holen voor
rwijs, voor
met onze
eenzelfden
vermelding
t aanwezig
voegen de
te wel zel-
maar toch
lienen.

men alles
leert, voor
n verband
pgave van
is, collec-

erdeel van
van stich-
ha c. a.;
ijke stich-
n te Am-
van Am-

otte voor
n waarin
kerken en
lekerken.
gen, deze
n, dan zou
afzonder-
omtrekt de
groe-
te voe-
oi en te
de deelen.
geeft de

kleinere proportie dan geen aanstoot, om-
dat men weet dat dit Handboekje onze
kerken en niet de andere wil dienen.
Maar plaatst men, gelijk nu geschied is,
de opgave omtrent de Vrije Universiteit
zoo breed, dat ze vier en één derde blad-
zijde beslaat, en daarentegen die omtrent
de Theologische School te Kampen zoo klein,
dat ze in in één derde bladzijde afloopt,
dan ligt er in deze onevenredigheid iets
dat stult.

Ook de inhoudsopgave zal een eenigzins
juistere verdeling moeten volgen.

Allerzwaarlijkst toch is het de Christe-
lijke Gereformeerde kerk hier wel, en onze
kerken niet met een kapitaal gedrukt hoofd
aan te treffen. Vreemd ook de School van
Kampen buiten de Christelijke Gerefor-
meerde rubriek aan te treffen. En nog
vreemder, dat de eigenlijke statistiek onder
kerken, de hoofdzak van heel het boekje,
alle splitsing in de inhoudsopgave mist, en
b. v. niet eens naar de provincien gerubri-
ceerd is, terwijl de emeriti predikanten we-
opeens een afzonderlijke plaats in de in-
houdsopgave innemen.

Moge uit deze vluchtige opmerkingen
aan den heer Le Coutre blijken, dat we
zijn uitgave met eenige opmerkingen
bekeken hebben, en er prijs op zouden stel-
len, zoo hij zijn uitgave allengs 200 ver-
beterde, dat een andere uitgave op betere
leest geschiedt overbodig bleek.

Op den duur zal het boekdrukkersvignet,
waarvoor de heer Le Coutre het Zeeuwsche
wapen koos, dan ook beter wegvallen. Dit
wapen toch heeft geen zin voor een Hand-
boekje, dat niet de Zeeuwsche kerken,
maar de kerken door heel het land wil
dienen.

Eenvoud siert, en een ornament kan soms
goed zijn, mits dan met juistheid gekozen.
Iets wat ook geldt van de keuze der
lettersoorten.

In zulk een kerkelijk Handboekje mis-
staat alle gekunstelde lettersoort.
Alleen de oude ronde Hollandsche letter
is hier, ook voor de kapitaalletters en op-
schriften, op haar plaats.

Een onzer lezers nam aanstoot aan een
boekverkoopsadvertentie in ons blad, om-
dat hierbij een uitgave werd aangeboden,
die z. i. geen goede uitgave was.

Aan zijn verzoek echter, om dergelijke
advertentie te waken, kan met den besten
wil niet worden voldaan.

In den regel toch kondigen zulke adver-
tentieën de uitgave aan van boeken, die of
nog niet of zoo pas verschenen zijn. En
hoe ter wereld zou onze uitgever nu bij
het ontvangen van zulke een advertentie
kunnen uitmaken, of het aangekondigde
boek goed of slecht was?

Zulke advertentieën komen soms 's mid-
dags in, als de courant 's avonds ter perse
gaat, zoodat alle tijd voor onderzoek ont-
breekt.

Op den titel afgaan kan men hierbij
evenmin.

Al meer toch worden er onder de schijn-
baar onschuldige titels van: *Bertha de
siekenverpleegster* e. a. boeken op de markt
gebracht, waarin zeer onsedelijke passages
voorkomen; en die men om het mooie
bandje soms aan kleine kinderen cadeau
ziet geven.

Er is dan ook maar één regel, die hier
baten kan, en die is, dat ge aan uw ad-
vertentie nooit het karakter van een aan-
beveling geeft, en dat uw publiek dit weet.
Zoo draagt dan ook onze redactie nooit
eenige de minste verantwoordelijkheid voor
wat in de advertentie wordt aangekondigd.
Kondigt iemand aan dat hij sigaren of
orgels verkoopt of effecten levert, zoo be-
duidt dit nooit, dat de redactie deze sigar-
en, orgels of effecten gekeurd heeft.

En precies nu zoo is het ook met de
aangekondigde boeken.

Wie koopt, moet zelf uit zijn oogen zien.
Iets anders is het, of we niet nu en dan
een vaste aankondiging van boeken konden
geven.

Die zou dan voor onze verantwoordelijk-
heid komen.
En voor zooveel plaatsruimte toelaat,
willen we dit wel doen.

Voor Kootwijk.

Door Dr. A. Kuyper ontvangen: van den
heer N. H. Fontein te Leiden f. 10; collecte
te Baarn f. 2.50; van den heer W. Hovy door
Dr. B. van Schelven te Amsterdam uit het
busje van mev. v. d. L. f. 5.

Door Dr. J. H. Houtzagers te Kootwijk,
van Dr. Steinhart te Knijpe, van N. N. te Dees-
terwaag f. 1.50; collecte te Kootwijk f. 7.
Totaal ontvangsten f. 218.66 1/2.

Mit de Pers.

Onder den al te bescheiden titel van *Uit-
gebande Winken* zond Prof. Dr. A. H. de
Hartog enige korte aantekeningen op den brief
aan de Ephesiërs in het licht, bij Fernhout te
Amsterdam.

Toch bespeurt men aldaar bij de kennis-
making met de eerste aflevering, dat deze wen-
ken verre van vluchtig zijn, maar als de vrucht
mogen beschouwd worden van een breede
studie, die aan den heer Fontein te Leiden
de Ephesiërs door dezen hoogleraar gewijd is.
Hij is geheel in dezen brief ingedrongen. Hij
beluisterde er elken toon van een bezit mees-
terlijk de gave, om ons die rijke tonen in ge-
voelvolle taal weder te geven.

Uiteraard moeten we ons tot een enkele
proeve bepalen.

Ziehet b.v. wat hij van Eph. 1: 7 zegt:

Voor den schuldige heeft Hij de schuld betaald voor
den strafwaardige. Heeft Hij de straf gegeven. En als
sodanig is de verlossing, die wij in Hem hebben,
de verging der misdaden. Niet als vrucht of resul-
taat, maar als zijnde het eigen kenmerk van de ver-

loosening; ontfanging, uitwisseling absolute
van al den last onzer zonden en schulden; verzoeking
en vrede; aanneming tot kinderen, in de Vaderland-
den schat der verlossing, die wij in het kruis en
den dood van Christus ontvangen hebben (vgl.
Rom. 1: 1 vs. 24 en 25).

Door het woord *misdaden* bedoelt de apostel al
wat hij verder in hoofdstuk 2 vs. 3 en 3 nader
omschrijft, en waarbij de nadruk valt op de
verantwoordelijkheid en de afschuwelijkheid der zonde.
Gelijk dan ook hiera bevestiging, de veelomvattend-
heid en de schrikkelijke omvang van de straf, die wij op
ons geladen hebben door de zonde.

Tegenover dien zwaren last van schuld en straf-
waardigheid komt de ontfanging daarvan (de verge-
ving) te heerlijker uit. En tegenover de diepte van
elende, waarin wij waren ondergekomen, strekt zich
de heerlijkheid van Gods genade te glorieuzer uit; en
blijft het dat die toebereiding der ontferming Gods
nog des te overvloediger schat is. Daarom, gelijk het
hart van den apostel telkens tot lof en dankzegging
geleid is, zet hij het ook hier weer op dien hoogten
en heerlijken toon; en keert daarna terug tot de be-
werkende oorzaak onzer zaligheid (zie boven), dat de
verloofde liefde, de vergevende genade Gods hare
mate en maatstaf niet is bepaald niet in ons, maar ge-
heel en alleen in haren eigen overvloed, naar den
rijdom zijner genade 4: 1. naar de mate, naar den
maatstaf van den rijkdom Zijner genade. De rijkdom
Zijner genade is het, en die alleen, waarom en waar-
door wij de verlossing in Christus hebben. De rijk-
dom dus aan de groothed en veelomvattendheid van
Zijne genade; of, naar het woord van den over-
vloed, de overvloedigheid daarvan 0. Diepten des
Rijkdoms! mogen wij ook hier wel niet den apostel
uitroepen, vanwege de uitnemendheid der heerlij-
heid van de gave Zijner barmhertigheid, en den over-
vloedigen schat Zijner genade, waarmee Hij zich over
ons ontfermt heeft. Over doodschuldigen en doem-
waardigen een Vader der barmhertigheid, die in
Christus Jezus onzen Heere en Heiland, die zich
voor ons heeft overgegeven tot den dood des kruises!
Al die schatten van al de zegeningen Gods, die in
Zijne uitverkiezende liefde besloten liggen, en die in
Christus den Geliefde ontsloten zijn, zijn zoo rijk als
Zijne genade rijk is, en zoo overvloedig als Zijne
liefde in Christus is.

Heeft de apostel van deze schatrijke zegeningen
eerst de bewerkende oorzaak (causa efficiens) en daarna
de materiele oorzaak (causa materiali) aangewend,
nu toont hij de formeelste oorzaak (causa formali)
aan; waar hij aldus vervolgt:

Met welke Hij overvloedig is geweest, voor ons in alle
wijzen, en overvloedig; en, behoudt gemaakt heeft
den de verbergende van Zijnen wil naar Zijn
welbehagen hetwelk Hij voorgenomen had in sich zelve
(vs. 8 en 9).

We twijfelen dan ook niet, of deze proeve
van populaire exegese, zal door ons Gerefor-
meerd volk gewaardeerd worden; ook al bezit
het voor Ephese zijn Dinant.

Dr. Pierson van Zutphen gaf bij Beschoor te
's-Gravenhage een geschrift uit onder den
titel: *De gelijkenissen des Heeren*.

In deze studie is veel origineels; veel dat
geenig van frische opvatting; en bovenal
kenmerkt zich deze studie door de poging om
natuurlijk en ongezoekt te verklaren.

Dat dit den schrijver altoos gelukt zou zijn,
durven we niet beweren. Veleer maken som-
mige uitleggingen op ons den indruk van te
gezoekt te zijn.

Toch biedt ook dit geschrift voor het recht
verstand van de gelijkenissen des Heeren on-
getwijfeld winste.

Het brengt ons weer verder; iets wat men
lang niet van elk geschrift kan zeggen.

Zoo trof ons wel hij van *Lazarus en den
rijken man* schreef:

Wanneer ik de gelijkenis nauwkeurig lees, wat ver-
neem ik dan?
Hier zit een rijk man, die geen oog hoegenaamd
heeft voor de elende van den armen, die hoort
en wiens eenige bezwaar is alle dagen vrolijk en
prachtig te leven. Hij heeft zijn *geld* in dit leven en
als dit leven uit is, heeft hij niets meer, zijn ziel is
geheel ledig. Neemt hem zijn *geld*, zijn *goud*, zijn *huis*,
zijn *kleeding*, zijn *tafelvrienden* af — en hij houdt niets
over. Zijn alle rijken zoo? Neen, hoe gevaarlijk de
rijken de Heere te verzoeken, hoe gevaarlijk de
gebeden, dat wij zulke zonden oordeelen en Hij maakt
het zoo duidelijk als men verlangen kan in den hemel
is ook een rijk man, de schatrijke Abraham, die
daar niet vrolijk en prachtig, maar voor eeuwig blijde
en in de volle heerlijkheid zit aan den hemelschen
maaltijd. De tegenstelling is zoo kras mogelijk. Maar
Abraham was rijk in God, en had zijn *geld* niet gehad
in deze wereld, hij zoude niet toekomen.

Buiten de poort ligt Lazarus en begeert verzadigd
te worden met de kruimkens, die van de tafel des
rijken vielen. Met dien eenen trek wordt zijn geheele
bestaan getoekend. Zoo doet de Heere Jezus vaak.
Als Hij de elende van den verloren zoon schent, vat
Hij alles samen in dit weinig: hij begeert zijn buis-
te vullen met den dienst der hoer. Als Hij de
vreemde, smart der heil beschrijft, is alles
gezegd in dit weinig: de rijk man begeert één
druppel water, nog minder dan dat Lazarus. Welnu,
ik vraag wederom: zijn alle armen zooda Lazarus?
Deze mensch is gespeend aan alle jaloezie. Waar is de
arme, die niet jaloezie is, die zich tevreden stelt met
den afval des rijken? Hoe rijk moet de Heere zijn, om
zijn zoon, om zoo hoog te staan! Kan men zoo hoog
staan zonder geoffend te zijn en even als Paulus te
zeggen: *al heb gijder vergenoegd te zijn in hetgeen ik
ben*. Bovendien: hij heeft de Engelen tot vrienden
en wie zij zijn, over wie de Engelen zich ver-
heugen, weten wij genoeg uit de gelijkenissen van
het verloren schap en den verloren penning, in die
weergevonden woorden is goner gezegd: *Alles Hij
trakte de vreemde, smart der heil beschrijft, is alles
gezegd in dit weinig: de rijk man begeert één
druppel water, nog minder dan dat Lazarus. Welnu,
ik vraag wederom: zijn alle armen zooda Lazarus?*

Deze mensch is gespeend aan alle jaloezie. Waar is de
arme, die niet jaloezie is, die zich tevreden stelt met
den afval des rijken? Hoe rijk moet de Heere zijn, om
zijn zoon, om zoo hoog te staan! Kan men zoo hoog
staan zonder geoffend te zijn en even als Paulus te
zeggen: *al heb gijder vergenoegd te zijn in hetgeen ik
ben*. Bovendien: hij heeft de Engelen tot vrienden
en wie zij zijn, over wie de Engelen zich ver-
heugen, weten wij genoeg uit de gelijkenissen van
het verloren schap en den verloren penning, in die
weergevonden woorden is goner gezegd: *Alles Hij
trakte de vreemde, smart der heil beschrijft, is alles
gezegd in dit weinig: de rijk man begeert één
druppel water, nog minder dan dat Lazarus. Welnu,
ik vraag wederom: zijn alle armen zooda Lazarus?*

Bovendien: hij heeft de Engelen tot vrienden
en wie zij zijn, over wie de Engelen zich ver-
heugen, weten wij genoeg uit de gelijkenissen van
het verloren schap en den verloren penning, in die
weergevonden woorden is goner gezegd: *Alles Hij
trakte de vreemde, smart der heil beschrijft, is alles
gezegd in dit weinig: de rijk man begeert één
druppel water, nog minder dan dat Lazarus. Welnu,
ik vraag wederom: zijn alle armen zooda Lazarus?*

Of zou hij een hooghartige Stoldijn zijn, die zich
door zijn geestkracht weet te verheffen boven het
veel en zich verheft in zijn hoogmoed? Ook die
gedachte is uitgeleden; hij licht geen gebrek voor
zijn genoeg, hij houdt zich niet groot, maar is een-
voudig en nederig genoeg om de kruimkens te begee-
ren. Het Evangelie maakt geen hoogmoedige Stoldijn
ten tot heiligen. Paulus voor Agrippa zegt ook: ik
wenschte wel, dat allen waren gelijk ik ben, of m. a. w.
gij moogt wel jaloezie zijn van mij, maar ik heb
er aan toe: *wan genomen deze banden*. Ik gun u
mijn schat, maar ik gun u de betenen niet, waarmee ik
beledien ben, en als ik ze kan afleggen, zal ik ze
niet langer dragen dan noodig is.

Voor onze bourgeoisie en onze socialist
beiden is heel dit stukje over Lazarus en den
rijken man bij uitstek leerzaam.

Kuyper.

Officiële berichten uit de Ned. Geref. kerken.

Ondergeteekende verzoekt den Ned. Geref.
kerken van Noord-Brabant en Limburg even-
tuele punten voor het agendum d. a. a.
classis hem toe te zenden vóór 15 Januari e. k.

J. H. FERRO, Dep. Class.

Opzieners en armverzorgers van de kerk
onzer Heeren Jezus Christus te Ridderkerk
brengen bij deze ter kennis van de Ned. Geref.
kerken in Nederland dat het door de
ontferming Gods ook in deze kerk tot Reform-
matie is gekomen. Na vergeefse poging bij
den voormaligen kerkeraad te hebben aange-
wend om te komen tot den weg der geoor-
zaamheid — zijn eindelijk nieuwe ambtdrag-
ers gekozen, der gemeente voorgesteld en bevestigd
op 7 Dec. 1891. In de daarna gehouden
kerkeraadsvergadering onder voorzitterschap
van Dr. S. Sleeswijk Visser, dienaar des Woords
te Rijsoord, als consultant, is besloten te breken

met de Synodale organisatie van 1816—52 en
de kerkenordening van 1618—19 die nimmer
werd afgeschaft wederom tot geldigheid te
laten komen voor de gehele kerk. De noodige
berichten hiervan zijn daarvoor onze geëerb-
dijde Koningin, den burgemeester enz. ver-
zonden. Verlangende met de overige vrij-
gemaakte Nederduitse Gereformeerde kerken
van ons vaderland, in rechte correspondentie
te leven, beveelt de Kerkeraad zich en zijn
kerk in de voorbede der zusterkerken aan.

Opzieners en armverzorgers voornemend,
MAARTE VAN 't ZELDER, Onderling.
CORNELIUS LABRIJS,
GERIT FLACH,
G. J. NIJMAN JR. Diaken.
A. VAN 't ZELDER.

Ridderkerk, 17 Dec. 1891.
N.B. Adres der kerk is G. J. Nijman Jan.
Scriba, te Ridderkerk.

Zending.

DE TOEKOMST.

I.
De heer A. T. Pierson, uit een van wiens
leerredenen pas in dit blad onder het Pers-
overzicht een deel werd gegeven, heeft een
hoogst belangrijk opstel gewijd aan de toe-
komst der zending, of liever het zendingstijp-
perk dat hij ziet komen.

De tijd nadert, zoo zegt hij, dat de kerk
Gods op onzen zendingstijp zal terugwijken,
gelijk wij 't doen op de zwake begincelen een
eeuw geleden, namelijk verbaasd en beschaamd
dat belijders van den Christus ooit zoo weinig
hun schuld aan, hun plicht jegens de verlo-
renen begrepen.

We verwonderen ons thans dat een man als
de beroemde Carey, bij zijn zendingplannen
een eeuw geleden, stelselmatigen en zelfs boos-
aardigen tegenstand vond in overigen trouwe
dienaren des Woords, zelfs in zijn eigen kerk;
dat zijn geestdrift en toewijding tien jaar lang
bijnast verstikt onder de onverschilligheid en
weerstand. Hoe verontwaardigd zouden we
thans zijn jegens een man als de predikant
Sydney Smith, die al zijn scherp vernuft we-
en om door te dringen in dat 'nec van gewijde
schoenlappers' (de zendingen) dat hij door
zijn onheiligen spot dacht 'uit te halen', een
man die met schimp en spot, bij 't profane af, den
heldenmoed bespottte van mannen en vrouwen
'welke de wereld niet waardig was,' wijl zij
zich vestigden onder menschen die wilden. Zij
moeten, zei Smith, vooral zorgen een snede
'kond zendingvleesch' in voorraad te hebben
als er eens reizigers komen aan die gastrijke
kusten? En dat zei een Christelijk leeraar!

In het Engelsche parlement werd getuigd
tegen het uitzenden van predikers naar Indië.
Immers ze zouden er die 'weldadige godsdienst-
stelsels' in verwarring brengen, die zedeleer,
welke immers de Voorzienigheid voor het wel-
zijn der Hindoes had bestemd! Een rechtzinnig
geestelijke dorst in 's lands raadzaal beweren,
dat het gebod van Christus niet op de evan-
gelisatie van Indië toepasselijk was.

En toestand als 100 jaren pas geleden is
ons nu ondenkbaar; toen er nauwelijks één
Protestantsch Zendinggenootschap was, en de
kerk betwijfelde, zoo niet verloochende het
gebed van uit te gaan in de wereld, predi-
kende het Evangelie aan alle schepselen. Alle
hervormde kerken saam gaven toen voor de
Zending slechts f. 13000 per jaar uit; en eigen-
lijk bestond heel het Zendingsegerijte uit de
Moravische broeders. Er bestond haast geen,
hoogstens één, Zendingstijdschrift voor Maho-
medaanse landen deed de Zending niets;
in Oost-Azië evenmin als in Afrika.

Niemand dacht er aan een begin te maken.
Hoever we sinds dien tijd zijn vooruitge-
gaan, behoeft niet aangetoond. De gehele
wereld is arbeidsveld der Zending geworden;
elke levende kerk draagt het Zendingsegerijte.

Maar hoever zijn we nog van het punt
waar we zijn moeten, hoever nog van de vol-
komen volbrenging van des Heeren gebod!
'Wij hebben', zegt de heer Pierson, lang
nagedacht over het komend Zendingstijp-
perk en staren met blijde hoop in de naaste
toekomst met de verwachting van groote veran-
deringen in de wijze van arbeiden. Op het
gevaar van voor opgewonden en dweepziek te
worden gehouden, geven wij stouwtweg de trek-
ken aan die, gelooven we, de toekomstige
evangelisatie der wereld zal dragen. Ik her-
haal nog eens het woord: *Aanvatten is het
ware motto der kerk van Christus*.

De wereld mag ons niet beschamen, door
meer ijver te toonen, voor wat vergaard dan
wij voor de onverderfelijke kroon en erfenis.
Natuurlijk moet, als wij eenigzins het ideaal
der zendingsgemeente zullen nabijkomen, alle
ware vooruitgang beginnen met elk belijder
afzonderlijk.

Nooit kunnen wij de lieden in massa bekeeren;
de zielen komen een voor een tot het konink-
rijk; nooit twee in één geboorte. Als elk waar-
gelovige zich als een met den Heere be-
schouwt in het werk der Zending; zich de-
lijk en voortdurend van de nooden der wereld
en de vorderingen des werks op de hoogte
houdt; den strijd volgt en doet als gold het
een krijg, door het leger zijns lands gevoerd,
dan is de eerste grondsteen gelegd voor de
stichting van een degelijk ingericht Godsge-
bouw. De heerscheende onbekendheid met de
Zending moet onverschilligheid wekken. Waar
oprechte vroomheid is, zal de kennis den ijver
ontsteken.

Ten tweede behoeven we het gebed van
elk en dat naar regel en orde, voor een be-
paalde plaats en bepaalde personen, nu het
eene straks het andere. Niets geeft b.v. van
de Chinese Zending meer kracht dan dat
haar honderden zendingen weten, hoe elke
week elk hinner met name in 't gebed wordt
gedacht en met vermelding der bijzondere
omstandigheden.

Uit zulk een kennis en zulk bidden bij elk
afzonderlijk, zal zich al 't andere vanzelf ont-
wikkelen. De man die het arbeidsveld kent
en voor den arbeider bidt, is de man wiens
gave zal uit- en wiens gebed zal opwaars
gaan. Geven, stelselmatig mild en evenredig
geven, zal iets natuurlijk worden, als geest en
hart saam de koorden der beurs losmaken.
Zoo zal het huiselijk leven worden doordren-
gen van den zendingsegeest. De kinderen zul-
len voor den Heere en de zending worden
gewonnen en zelfverloochening voor Christus
hun ten voorbeeld zijn.

Doch is het persoonlijk en huiselijk leven
vernieuwd en verlevendigd, we behoeven ook
een nieuw kerkelijk leven. Het geven zal ge-
makkelijk zijn, evenzo het gebed, het uitzien-
den van arbeiders, het zelf gaan als elk
lid der kerk voor medewerking tot den zen-
dingarbeid is geverd.

Hoe moet nu de kerk het Zendingwerk aan-
vatten? — vraagt de heer Pierson. Zien we eerst
achter: dan voor ons, dan zouden wij gelooven
nog meer te kunnen beproeven en verwa-
chen dan een eeuw geleden. De wereld waagt
het uiterste om tijdelijk gewin; waarom zou
de kerk 't niet wagen, als dat het woord
ware, voor haar Heere.

De heer Pierson geloof dat de kerk der
toekomst vooral een Zendingakerk zal zijn, die
haar leden opleidt om te getuigen voor alle
menschen. Bijdragen en bidden zal evenzeer een
deel zijn van het kerkelijk leven als ter ker-
gaan of ten Avondmaal. Van elk lid zal ver-
wacht worden dat hij het laatste bevel van
Christus opvolgt.

Elke kerk zal twee arbeidsvelden hebben,
een in eigen kring, een daar ginds, een dub-
bel pastoraat, de prediker hier en den zen-
deling beide evenzeer van 't noodige voorzien.
Het kan zeer goed zijn dat het getal zen-
delingen voor elke kerk bepaald wordt
door het zielental en de geldelijke kracht.
Het zal een onzer zijn voor een kerk zijn hon-
derden leden te hebben en niet althans één zen-
deling. Een levende band tusschen de kerk hier
en 't arbeidsveld daar ginds is noodzakelijk. Het
brengt die twee nader en vermeerderd de belang-
stelling in den algemeenen arbeid. Wij hebben
ervaren dat het hebben van een zending door
een kerk haar alle Zendingsegerijte dienaar
maakt. Wij verwachten echter dat de kerken
saam zullen werken. Op wat wijs deelen wij
een volgend maal mede.

HOOGESCHRIJF.

Britenland.

Engeland. Resultaten van den ar-
beid van het Heilsleger op sociaal
gebied.

Onze lezers zullen zich herinneren, dat meer
dan een jaar geleden het hoofd van het Heils-
leger de heer Booth in zijn boek: *In darkest
England*, waarin hij den sociaal nood van
Engeland met levendige kleuren schilderde,
aan het Engelsche volk deed weten, dat hij
middelen wist om de sociale quaestie op te
lossen, indien men hem f. 1,000,000 in eens
en f. 300,000 jaarlijks wilde geven.

In zijn boek had hij de grondlijnen van zijn
plan getekend; op zijn aanvraag werden hem
duizende ponden sterling toegezegd.

Nu doet zich de vraag voor, wat is in het
afgelepen jaar door den heer Booth van zijn
plannen kunnen verwezenlijkt worden?

Het spreekt wel vanzelf dat een groot deel
van den tijd is gebruikt om het uitwendige
geraamte van het plan van generaal Booth te
bouwen. Toch is ook in het verlopen jaar
veel aan philanthropischen arbeid verricht. De
heer Booth wilde drie kolonien voor werke-
lozen en verwaarloosden stichten; één in de
stad Londen, (City-Colony), één op het platte-
land (Farm-Colony) en één in een overzeesche
bezitting (Over-sea Colony). Voor de kolonie
in de stad Londen werd f. 48,000 uitgegeven,
voor de kolonie buiten iets meer, terwijl voor
de overzeesche kolonie dertigduizend werden
afgezonderd. In f. 1,320,000 werd den heer Booth
voor de verwezenlijking zijner plannen toegezegd,
maar f. 48,000 ontving hij tot dusverre niet.

Aan jaarlijksche contributie kreeg hij f. 204,000
dus heel wat minder dan hij gevraagd had.
Desniettegenstaande heeft hij schuilplaatsen,
toevluchtsoorden voor ontslagen gevangenen,
slaapplaatsen voor de kolonie op het platteland
en reddingshuizen gesticht, met ruimte voor
4500 personen. Het feit dat al deze inrich-
tingen steeds vol zijn, toont duidelijk aan dat
zij zeer noodig zijn en ook op prijs gesteld
worden. In één jaar werd 208,019 maal vrij-
logies bezorgd; 210 mannen zijn reeds aan den
arbeid in de kolonie op het platteland en even
zoo veel mannen kunnen op de boerderijen
geplaatst worden, wanneer al de gebouwen
van Farm-Colony gereed zijn. Ook zijn rust-
plaatsen voor werklieden (anti sweatshops)
geopend. In het geheel komt de generaal
Booth voor zijn arbeid op sociaal gebied ont-
geveer f. 13,000 te kort; een geringe som,
wanneer men in aanmerking neemt, dat men
in het eerste jaar nog geen ervaring heeft
opgedaan en dus vele kostbare proefnemingen
moeten worden ondernomen. Maar wel getuigt
het van de praktische geschiktheid der leiders
voor het ondernemen werk, dat de lucifers-
fabriek, de breifabriek en de boekbinderij
reeds voordeel opleverden. Meer dan 2,000,000
porties eten werden tegen geringe vergoeding
verschaff.

In geval de menschen geen geld hadden om
iets te betalen, kregen zij eten onder voor-
waarde, dat zij eenigen arbeid ter vergoeding
zouden verrichten. Het bureau voor werke-
schaff was ook zeer actief. Niet minder dan
15697 aanvragen om werk werden behandeld.
Aan 4863 kon werk worden gegeven in som-
mige gevallen vermoet het bureau aan werke-
lozen vast werk verschaffen. In het verslag
van zijn arbeid op sociaal gebied over het
jaar 1890 toont de heer Booth door voorbeel-
den aan, hoe noodig de arbeid is dien hij
ondernam. Hij verhaalt o. a. van een jong
meisje, dat hare plaats als kleedermakster in
een magazijn verloor, omdat zij door rhuma-
tische koortsen werd aangetast. Na uit het
hospitaal, zonder een penning in hare beurs,
ontslagen te zijn, verpande zij eerst al hare
kleedren en haar horloge, tot dat zij genood-
zaakt was des nachts in de open lucht op
de ijzeren leuning van een brug over de
Theems door te brengen; daar werd zij door
een van de officieren van het 'Darkest Eng-
land', Army, gevonden. Zij is thans onder de
hoede van mevrouw Bromwell Booth geplaatst.

Hij weigert wij met de leer en de organisatie
van het zoogenaamde Heilsleger ingenomen
zijn, toch is niet te ontkennen, dat de heer
Booth een nuttig werk verricht, tot beschaving
der kerken, die voor een groot deel tegenover
de maatschappelijke ellende werkloos bleven;
schoon niet te ontkennen is, dat er ontwak-
ing op dit gebied is te bespeuren, zoodat sommi-
gen reeds aan den arbeid togen, om wat olie
en wijn voor de wonden van zoovele ellendi-
gen te bereiden.

Noord-Amerika. Actie tegen Prof.
Briggs en tegen Prof. Smyth.

De kerkeraad van de Presbyteriaansche kerk
van New-York heeft zich uitgesproken over
eene redevoering van den hoogleraar Briggs
tot opening van zijne lessen. De volgende
resolutie werd door dat lichaam met een
meerderheid van 94 tegen 39 aangenomen.
'Geoordeeld hebbende de voorlesing van professor
Briggs, ernstig begerende, zonder echter de
uitspraken in zijne openingsrede goed te